

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
Hat óra . . . . 5.— Pengő
Három óra . . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjazásb. szerint. Gyakori hirdetések és felvétel összeköttetésben álló hirdető irodák árengedelmében részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
Kéziratok vissza nem adtnak
Felölős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNEL
Főmunkatárs: Dr. KERSEK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklám-
cíkokat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
Felölős lapkiadó: HORÁTSIK PÁL

Nők a honvédelemben

Korszerű háború előkészítésekor minden állam a legnagyobb erőki-fejtésre törekszik. Az emberanyag előteremtésének határt szab a férfi lakosságnak hadiszolgálatra alkalmazható létszáma. Nagyon sok férfit elvon a zászló alól, ha a háborus anyaország gazdasági és lelki vérkeringésében nélkülözhetetlen. Az államvezetés minden igyekezetével tehát azon munkálkodik, hogy a szükségképpen felmentettek számát minél inkább apassza, s ezáltal a kivonuló hadsereg számerejét minél inkább megnövelhesse. Az anyaország vérkeringéséből így ki-eseő férfiak helyére pedig nőket állít.

A nők ilyenén alkalmazása mellett a honvédelem szolgálatában egyre jelentősebb szerepkör betöltésére hivatottak. Alkalmazási lehetőséjük azonban korlátozott. A nők foglalkozási lehetőségét ugyanis a gyenge nem adottságai, nem utolsósorban azonban a családban betöltött hivatásuk korlátozza.

Gyengédségükhöz leginkább illik az ápolónő nehéz és sok önmegtartózkodást jelentő munkaköre.

Házhoz kötöttségük, s a gyermekket gondozó szeretetükből sarjadzó körültekintésük és öntelendő kötelességtudásuk főképpen az ország gáz és légvédelmi szervezetébe való beállításukat javasolja. De a mozgékonyabb réteg, a közlekedésügyi szolgálatában, a postánál, a hivatalban is kitűnően megállja helyét.

Az elmúlt világháború utolsó évében a budapesti közönség már megszokta a bevonult férjét helyettesítő villamos kalauznokeket. Miért ne lehetne őket — nehezebb műszaki felkészülést nem kívánó — levélhordói, vagy köztisztasági minőségben alkalmazni?

Külföldön már a közbiztonsági szervezet bizonyos ágazataiban is alkalmazták őket. Természetesen csak a női léleknek megfelelő minőségben.

A gyáripari munkásságban is egyre nagyobb tért hódítanak. Mezőgazdasági munkákra való alkalmazásukra pedig éppen elég példát láttunk a közelmúltban. Tudniok kell, hogy minden az anyaország munkás életében kellő hivatásérzettel munkát vállaló nő egy fegyverfogható férfival erősíti a nemzet honvédelmét.

A nőka finom lelki sajátosságainak fogva azonban fegyveres szol-

AZ ELSŐ BARSÍ EZÜSTKALÁSZOSOK

Vasárnap tartották meg a nagyalici három hónapos gazdasági tanfolyam záróvizsgáját ünnepélyes keretek között. Ez a tanfolyam a magyar akarat, tanulni vágyás és fejlődési képesség nagyszerű próbája volt. A tanfolyamnak 62 hallgatója volt 18—65 éves korhatár között. Bizonyára az új magyar élet egyik nagyon figyelemre méltó megvalósulása az, hogy a közéleti bíró vagy más 65 éves gazda beül a fiatalok közé tanulni és hitet tesz amellett, hogy ezzel nemcsak a maga, hanem az egész nemzet ügyét kívánja szolgálni. Egyébként meg kell állapítanunk, hogy a nagyalici tanfolyam záróvizsgálója a megjelent vendégeknek szinte csodálatos megfigyeléssel szolgált. Azok a szép folyamatos és szakértői előadások és hozzászólások, amelyek a tanfolyam hallgatóitól hallottuk, büszke örömmel töltött el minden magyar embert, aki a nép barátja és őszintén kívánja a nép gazdasági és szellemi felemelkedését s ezen keresztül az egész nemzet haladását. — De megelégedett és büszke lehet Kárász József júrjai gazdasági felügyelő is, a tanfolyam kitűnő vezetője, erre a gyönyörű eredményre, mert — hogy gazdasági hasonlattal éljünk — az általa elvetett magvalóban jó termő talajba hullt, az eredményben lelki öröme telhet.

Ez a tanfolyam alapjában véve sokkal több mint 62 földműves szellemi felkészültségének megerősítése. Ez az egész közszegednek kulturális nyereséget jelent, mert vasárnapi beszélgetések során a tanfolyamot végzett 62 gazda tudását továbbadja társainak is, így az egész közösség nyert vele.

Vasárnap Léváról Sallóba kijutni valóságos expedíció volt. A vasut valóban hatalmas harcot vív a természettel, birkózik az emberfelettel. Hogy mégis kijutottunk, az a lévai állomásfőnökség jóindulatának köszönhető. A miniszteri vizsgabiztos, Aiger Gusztáv, a kecskeméti gazdasági intézet igazgatója Parkányban rekedt, nem lehetett tanúja a tanfolyam szép eredményének, Horváth Aladár, vármegyei gazdasági felügyelő helyettesítette őt a vizsgán.

Az ünnepélyt a jéhrű hölvényi gazdaének-
kar nyitotta meg, Vida János tanító vezet-
sével a magyar Híszkegyet énekelte el igen hatáson. Majd Kárász József gazd. fel-
ügyelő üdvözölte a megjelenteket s méltatta a tanfolyam nemzetgazdasági jelentőségét, majd Csery István községi bíró, a tanfolyam egyik hallgatója mondott üdvözlő beszédet.

A vizsga tulajdonképpen az ifjúsági önkép-
zőkör és a gazdakör finnei ülése keretében volt beállítva és az egyes tárgykörökhöz a tanfolyam hallgatói hozzászóltak. Az első tétel: „Mit kell tudni a kisgazdának? A nő-

vénytermesztés tárgykörben hozzászóltak Zimányi Pál, Szappanos Lajos, Kiss János, Balog Lajos, Osztróiczky Lajos, Borza János, Valsch Zsigmond, Bogócsi István, ifj. Komáromi Lajos, S udy Zsigmond, Szánya Pál. Az allattenyésztés tárgykörben hozzászóltak Pröcsök András, Marcsák Lajos, Bori Ferenc, Belső Lajos Káth Lajos, Poruozski Gyula, László Erő, Srúbel Gergely. A második tétel: Miként rendezze be a kisgazda a gazdaságát? Hozzászóltak Hónyi Gyula, ifj. Komáromi Lajos, Marcsák János és Budai Dező. A harmadik tétel: A gazda miként bonyolítsa le kereskedelmét? Kmett István.

Közben a hallgatók feltett kérdésekre is a legkielégítőbb válaszokat adták, ami azt bizonyítja, hogy lelkes figyelték az előadásokat.

Azután a hölvényi gazdaénekkar, majd a tanfolyam hallgatói Kömlői László vezetésével énekeltek. Szappanos Lajos a magyar Híszkegyet, Mészáros István pedig Petőfi: Magyarok Istene c. költeményét szavalta, amely a mai viszonyok között úgy hangzott, mintha Petőfi csak tegnap írta volna.

Végül Horváth Aladár gazd. felügyelő lelkes beszéddel bezárta a vizsgát s rámutatott arra, hogy a földművelésügyi minisztérium ezekkel a tanfolyamokkal azt a célt is szolgálja, hogy most, amidőn a földreform révén több földhöz jut a nép, ismerje meg egyidőben a korszerű gazdálkodás alapelveit. Horváth Aladár ezután kiosztotta a hallgatók között a bizonyítványokat és az ajándék-könyveket, Saska Dező a pispán felesége pedig a hallgatók mellére feltűzte az ezüstkalászos jelvényeket.

Majd Saska Dező alispán emelkedett szó-
lára. Többek között azt mondotta, hogy Bars és Hont megyei működésének legszebb napja a mai, mert meggyőződhetett róla, hogy a tanfolyam hallgatói hazafias érzéssel, gyakorlati érzékkel és tudással vannak felteve s azt látja, hogy itt mindenki arra törekedett, amire ő a tanfolyamot megnyitó beszédében buzdított. A hazafias érzése itt nem kell külön buzdítani, mert az meg van, de a házáért nemcsak meghalni kell, hanem élni is, a tanfolyam hallgatói erre az életre készültek fel az elmúlt három hónap alatt. De fel kell készülni az összefogásra is. A szövete-
ket is összefogás s erőt jelent, mert össze-
fogja az embereket. S az összefogás a nemzet érdekét is szolgálja. Hogyha a hazánkban élő magyarok nem fognak s nem tartanak össze, akkor nem fogjuk tudni felzabálni a rab magyarokat. Az ezüst kalász, amely nemzeti szallaggal van átfogva, jelentse azt, hogy a tanfolyamon tanultak értéket, ezüstöt

gálatra általában nem alkalmasak. A finnországi női alakulatok sem harcolnak, hanem inkább a finn hadsereg ellátásának, sebesültek gondozásának nehéz gondjaiban tevékenykednek. Hős lelkű asszonyok voltak mindig!

A hőselektü egri nők emlékének szívünkben örökre emléket állított a hála. Adja Isten, hogy minden magyar vérzivatarának meg legyen a Zrínyi Ilonái; mégis azzal a

kívánsággal zárjuk gondolatainkat, hogy a nemzeti jövőnk érdekében, minél több magyar anya álljon a család tisztá oltárának szolgálatában, elkövetve minden tőle telhetőt, hogy minél több férfi küzdhessen a harc-
cos seregben.

A reájuk váró nehéz és sokrétű feladatokat azonban nem tűrnék meg, ha a nők szervezkedő munkáját nem az egységesen irányító, céltudatos vezetési szolgálatába állítanák.

jelentenek át/ogva a hazafiságérsévé. Isten segítségével hasznosítsák az itt tanultakat.

Horváth Aladár meleg szavakkal méltatja Kárász József tanfolyam vezető odaadó lelkes munkásságát (Nagy éjlenzés!), köszönetet mond a miniszternek, az alispánnak, Miláthi főszolgabíróknak és Nagysalló előjáróságának a támogatásért. Az ünnepejyt a Himnusz fejezte be.

Utána közeleb volt a Geman féle nagyvendéglőben. Az első poharköszöntőt Tonhaiser Mihály szentszéki tanácsos, plebános mondta a Kormányzó urra, akit lelkesen ünnepeletek. Budai Dezso törvénybíró az alispánt, Cselegdy István ref. lelkész a hőgyeket, Cseri István bíró Miláthi László főszolgabírórt köszöntötte. Siska Dezso alispán nagyobb beszédben válaszolt és a magyar egységet és aloidzatéhséget, mint nagy nemzetfenntartó erőt hirdette. Balázs Lajos tan-

folyam hallgató azt fejtegette, hogy a mai nap egy nagy lelki közeledés és kopocs a város és a falu között, Bologh Gyula tanfolyam hallgató Kárász József önzetlen és fáradságot nem ismerő munkásságáért mondott köszönetet. Horváth Aladár a tanfolyam hallgatóit éllette, Sylvester Péter János minden magyar lélek egyására találására ürtette poharát. Kárász József munkatársainak, a tanfolyam előadónak mondott köszönetet önzetlen segítségükért.

A tanfolyam hálás hallgatói kedves meglepetésül gazdasági vonatkozású szép emléktárgyat nyújtottak át Kárász Józsefnek.

Itt jegyezzük meg, hogy a tanfolyam előadói Kárász Józsefen kívül dr. Rápoli Nagy Tibor szolgabíró, Dombó Károly jegyző, Bándy Endre állatorvos, Körmey László és Molnár László tanítók voltak, akik önzetlen szeretettel buzgókodtak a népnevelő munkában.

14-esek

bajtársi találkozója

A volt m. kir. nyitrai 14. honvéd gyalogezred március hó 9-én, szombaton este nyolc órai kezdettel Budapesten, a nyugati pályaudvar éttermében bajtársi találkót rendez, amelyre a volt ezred minden egyes tagját bajtársi szeretettel várja a rendezőség. Ez a bajtársi találkozó független az évente rendezni szokott ezrednapról s a bajtársi érzés és összetartás kimélyítését célozza az anyaországban élő és a visszacsatolt részek bajtársai között. A mult évi lévai bensőséges és nagy találkozó után a rendezőség, élén vitéz Németh-Deisler Károly tábornokkal, reméli, hogy Léva és vidéke 14-es honvéd bajtársai örömmel ragadják meg ezt a kedves alkalmat is, hogy nem csak lélekben, hanem fizikai valóságban is újból találkozzanak és felelevenítsék egymás között az elmult történelmi idők nagy eseményeit, lelkükben kitörölhetetlenül élő nagy emlékeit. Aki csak teheti — rangra való különbség nélkül — jelenjen meg ezen a bajtársi találkón, amely újabb alkalom lesz arra, hogy az annyira kívánatos magyar közösség-érzetet és lelki összeforradást eredményesen szolgálja és előmozdítsa. Ez a találkozó alkalmas lesz arra is, hogy az idei ezredünnepej rendezését is megbeszéljék a megjelent bajtársak. Hisszük, hogy vármegyénk bajtársai nagy számmal lesznek képviselve a találkón, amelyet olyan szeretettel és lelkesedéssel készít elő volt ezredünk utolsó parancsnoka, katonáinak igazi atyja, vitéz Németh-Deisler Károly tábornok.

lárlható. A nőipari szakiskola növendékei irányításom mellett állandóan végeznek ilyen irányú kereső-kutató munkát Léván, a környékbeli és a távolabbi falvakban. Eddig a legértékesebb ilyen leleteink a szőttesekben és a zsinórokban vannak. Intézetünknek ezen a téren irányító jó szellemé Iszól Magda növendékünk, aki fáradságot nem ismerő lelkesedésséért megérdemli, hogy nevét megemlítsen.

Városunkban igen értékes gyűjteményre van kilátás faragott guzsalyakból és mángorló fából. Ezek a rovátkos díszítésnek remekei. Hátalisan vennénk, ha mások is segítenének ebben a kutató munkában. Ez itt elcsorban Láva város muzeális értékeinek gyarapítására gondolok.

Léván nem annyira népművészet, mint inkább házi szőttes ipar volt néhány évtizeddel ezelőtli kifejlődve. Igen szerencsés gondolatnak tartom, hogy Schmidt Imre barabási tanítót Léva városa egy ilyen fonószövő mozgalom élére őtájítva állítani. Ennek a mozgalomnak itt feltétlenül jövője lesz az esetben, ha fel tudunk arra az erkölcsi magaslatra emelkedni, hogy becsúljuk meg azt ami a miénk. Ha igényeinket lecsúljújtuk és meg fogunk elégedni azzal, ami városunkban készül. Így módot fogunk adni egy remélhetőleg értékes lévai szövőipar kifejlődésére. De azáltalálgal természetesen semmire sem mehetünk le lelkes mekedő cselekvő magyar emberek kellene, hogy legyenek ilyenek Léva városában, nem kétkelkedem benne.

Megkezdte működését a Családvédelmi Szövetség lévai irodája

Tudvalevő, hogy a mult hónapban megalakult Léván a Magyar Családvédelmi Szövetség házassági tanácsadó és gondozó irodája. Hivatalos helyisége a városi tisztifőorvosi hivatalban van. Az iroda hivatalos óráit hétfőn és pénteken délután 6-7 óra között tartja. Ez az intézmény az anyaországban már több évtizede fejti ki áldásos működését, remélhető tehát, hogy Léván is hasznos munkát fog végezni néptünk javára, annál is inkább, mert az orvosi és jogi tanácsadás díjtalan, de csak a szegényesorok részére van engedélyezve. A szociális lelki tanácsadást mindenki díjtalanul veheti igénybe.

A városi hatóság a szociális tanácsadással Andrási Nándort, a városi szociális ügyosztály vezetőjét, a jogi tanácsadással dr. Moczy Ába városi ügyészt és az egészségügyi tanácsadással dr. Kőrök László és dr. Márczy Endre városi tisztiorvosokat bízta meg.

A családvédelmi társadalmi nagybizottság rövid időn belül szintén meg fog alakulni s megkezdte nagyjelentőségű szociális munkáját.

A szociális tanácsadás és gondozás feladatai igen széles keretűek: irások ügyében pártfogás, családok vidékre költözésének támogatása, hatóságokhoz való ajánlás, a hatóságoktól pénz, gyógyszer és más segélyek kieszaközölése, kórházba helyezések, kérvények támogatása, okmányok beszerzése, szociális intézményekbe való ajánlás, kiakolítás fel-

függésztsége érdekében eljárás többgyermekes családoknál, munkába helyezés többgyermekes családok részére, beajánlás közmunkák, ruhák, szociális elsősegélynyújtás, pénz, ruha, élelem stb., többgyermekes családok részére s általában még sok más eljárás a többgyermekes családok felkarolása érdekében.

A jogi tanácsadás és gondozás feladatai szintén sokrétűek. Birósági ügyekben eljárás, büntető ügyekkel kapcsolatos tanácsadás, családi vizsgálok elismítása, gyermeknevelési járulékok ügyében, gyermektartási ügyekben tanácsadás vagy eljárás, házasság előtti tanácsadás családi ügyekben, vagy anyagi kérdésekben tanácsadás, házasságkötés érdekében eljárás, okmányok beszerzése, örökbe-fogadási és örökösödési ügyekben eljárás, név, vagy vallásvaltoztatási ügyekben tanácsadás, válásnál vagy házassági nehézségeknel tanácsadás, vadházasságok érvényesítésére vonatkozó eljárás, házasságok békéltetése, stb.

A fajegészségügyi tanácsadás és gondozás feladatai: Házasságelőtti vizsgálatok, jegyes-és vagy házasság előtti tanácsadás orvosi vizsgálattal vagy anélkül s az ezzel a kérdéssel kapcsolatos ügyek.

Hogyha az érdekeltek valóban igénybe is veszik Léva e legújabb intézményét, akkor az szép munkát végezhat a nemzetegészség és fejaemesítés érdekében.

Miért időszerű ma a népművészetünkkel foglalkozni?

(Beszámoló a lévai megmozdulásokról)

Irta: GAÁL DEZSÓ

V.

A lévai magyaros ruhabemutató szintén felveti azt a problémát, melyet a „Bars” előző számaiban már kedves olvasó közönségünk elő hoztam. Ma, amikor Európában mindenütt nemzeti megújulódásokat látunk, nem szabad nekünk magyaroknak sem olyan értékeket kiaknázatlanul hagyni, mint amilyeneket a magyar népművészetrel való foglalkozás rejteget magában.

A magyaros ruhamezgalom közel már egy évtizedre tekinthet vissza. Lassan megy, de eredményei mégis vannak. Zindelyné Tüdős Klára, Keresztes Fischer Ferencné, Ferenczy Ferenc és Gatz Oszkár nevéhez sok fűződik ezen a téren. Cronka hazánk minden valamire való városában történetek már ez irányban megmozdulások, de a gondolattal való teljes megbarátkozás időt vesz igénybe. A magyaros ruhamezgalomnak csak akkor lesz igazi döntőereje, ha a magyar népművészetet magyarosságunkért önzetlenül — ezt a szót megismétiem: önzetlenül áldozni tudó lelkek hárdósából új életre támasztani képesek lesznek. A magyar népművészet az alap. E nélkül értékes

megmozdulások nincsenek, nem létezhetnek. Mert izlése, magyaros ruhákat csak az tud teremteni, aki a formai alapokat ismeri. Ez pedig a magyar motívumkincséből táplálkozik.

Léván nem lesz kis feladat ez a mozgalom. Ez a város ugyanis távolabbi esett azoktól a posztoktól, ahol a népművészetünk szabadon fejlődhetett. Nem volt elég védett hely, mint például Sárköz, ahová ellenség a középkorban lábát be nem tehetta az őriasi mocsaras területre. Ha pedig megpróbálkozott a merész feladattal, az ismeretlen az ingovány elnyelte. A természetből ugyanilyen védett hely volt Buzsák a Balaton ingoványában, majd pedig Kolutaszeg, Torockó a környező hegyek által védelmezve.

Léván lokális népművészet nem tudott kifejlődni. De igenis osztozott azokban az értékekben, amik az országban általánosan elterjedtek. Így a rovátkos dísz, a zsinóros ruhaviseletben. Ismeretes volt gazdáink körében az ezüstgombos ruhaviselet is. Ezt a népművészetet csak úgy tudnánk megújítani tenni, ha igyekeznénk megismerni miadazt, ami érték e tekintetben Léván megta-

A biboros hercegprimás bőjti pásztorlevele

Széki József bíboros, hercegprimás a hívekhez intézett nagybőjti szózatában többek között a következőket mondja:

— A romlott emberi természet több bajnak és szenvedésnek forrása, mint az elemi csapások. Háborútól többben pusztultak el a történelem folyamán, mint vízdöntől, tűzvészről, földrengéstől vagy pestistől. Az emberi esz a kultúra haladásával kitalálja a természet csapása ellen a védekezést és azt, hogy hogyan lehet az átlagéletkort meghosszabbítani, ám ugyanakkor fegyverét is talál ki és csodálatosan tökéletes gépeket, melyekkel egymást pusztítják a nemzetek.

— Az értelem elhomályosodása abban nyilvánul, hogy az nehézség és késéledés a természetfeletti örök igazságok megismerésére. Még ma is sokan vakok az Evangélium igazságaival szemben, melyek elfogadása helyett féltékenységből tákolnak össze maguknak az emberek az igaz vallás pótlására elméleteket és világnézeteket. Megvárják az emberek fejét, meggyengül a keresztények hitét és megbénítják ellenállásukat a kísértésekkel szemben. Istent tagadva, az egyházat üldözve, aláásnak minden tekintélyt.

A jog és igazság helyébe az anyag és nyers erő jogát állítják. A Krisztustól hirdetett általános ember szeretet helyébe a fajnak tulvált kultuszát állítják és százezrek az egyetemes ember szeretetnek népeket átfogó és kibékítő gondolatát. Hamisan értelmezett hazaszeretetről a nemzetet még az Isten főlé is emelik. Ahol nincs igazi Istenhit, ott megsemmisül a kölcsönös bizalom és megértés alapja is és a népek mértékellen és drága fegyverkezéssel keresnek biztonságot. A fegyverkezésekben kifejtett verseny háborúkban robban ki és ezzel felszabadulnak a „Jelenések könyve” büntető angyalainak borzalmai. Zűrzavar támadt a családi életben is, az ifjúság nevelésében, amelynek zűlése gondot okoz a bíróságoknak; a társadalmi esztélyok kölcsönös viszonyában, amelyek együttműködés helyett az egymás ellen való agyarakodás jelzava után indultak. A modern istentelenség Krisztust tagadták, az egyházat félretolták és mikor a bajok keletkeztek, érezték mégis Istent okolták.

Tagadhatatlan, hogy amikor az elhomályosodott értelem által kitalált tértanok a bajokat létrehozják, a helyzet rosszabbodásához hozzájárul a rosszra hívó akarat is. Az eredeti bűn óta megromlott az emberi tulajdonságok kezdeti csodálatos tisztaságja annyira, hogy az ember rendtlen vágyainak nagyon is könnyen enged és erős kísértéseket érez, hogy ezen világ mulandó javait elébe helyezze az örökkévaló égi javaknak. Így keletkeznek a bűnök. A bűn gyakran nemcsak azt pusztítja el, aki elkövette, hanem átörökösíti a betegségét és nyomort az utódokra is. Különösen a feleség állásban lévőknél bűnei és mulasztásai válnak nagy bajok forrásává.

Nem nézzük a bajokat rest megáccsal, hanem küzdjünk ellenük. Igazán sikeres azonban csak akkor lesz a küzdelem, ha a bajok gyökere: a bűn ellen harcolunk, ha példaadással előmordítjuk a jónak győzelmét a rossz felett.

Módosítják az OTI-rendeletet?

Jelentették, hogy a december 31-én kiadott 11.770—1939. sz. M. E. számú rendelet, amely a felvidéki megbízott intézeteket OTI intézetekké alakítja át, az eddigi szolgáltatásokat a biztosítottak kárára leszállították. Az érdekeltektől megkérdeztük és magánalkalmazottak országos mozgalma indították a szerelmes szakaszok megváltoztatása érdekében. A mozgalom Rimaszombattól indult ki. A kormányrendelet az inté-

zedés szerelmes részét átmenetnek jelölte meg arra az időre, amíg a járuléktartalékok állományi elszámolása meg nem történik.

A rimaszombati manifesztációs gyűlés elhatározta, hogy a magánalkalmazottak és tisztviselők érdekei védelmére megalakítja a Magántisztviselők és Magánalkalmazottak Szövetségét. Az előkészítő bizottság azonnal megkezdte munkáját a ma már az egész Felvidékre és Kárpátaljára érvényesre lépett. Minden nagyobb városban megbízottai vannak már és a jelentkezők száma napról napra növekedik. A Rimaszombattól elindult mozgalom így hangos szóvá vált, úgy, hogy a szövetség megalakításának formai akadályai nincsenek. Az alapszabályok elkészítése és jóváhagyása után megkezdheti munkáját, amely nemcsak tagjai javát, de állámérdekeit is szolgálja. Az előkészítőbizottság — mint a Rimaszombattól megjelent Gémör leltársunk jelenti — közben lépéseket tett Pozsonyban és Budapesten is. S bár február elejével életbe lépett az új törvény, illetékes helyen — az előkészítőbizottság közbenjárására — megnyugtató ígéretekkel tették abban az irányban, hogy a rendelet szerelmét, amíg a megfelelő állapotok át nem veszik, a magyar állam terhére enyhítik. Ebben a törekvésében támogatni kívánja majd a Szövetség a kormányt azzal, hogy kikürtálja és tudásra adja az átvételre alkalpokat.

KÜLÖNFÉLÉK

— A LÉGOLTALMILIGA KÖZGYŰLÉSE. A Légoltalmi Liga lévai helyi csoportjának febr. hó 12-re hirdetett közgyűlése a megjelent tagok csekély száma miatt nem volt határozatképes, így a gyűlés nem lett megtartva. Az alapszabályok értelmében a vezetőség új gyűlést megtartását febr. hó 26-án este 7/9 órára tűzte ki az újvárosi házban tanácskozó helyre. A tárgyszorlat ugyanaz. Ez a gyűlést tekintet nélkül a megjelent tagok számára, mint határozatképes, meg lesz tartva.

— A LÉVAI FŐSZOLGÁBIRÓI HIVATAL az új városháza (volt járási hivatal) épületéből a vármegyeháza (régí városháza) épületébe helyezték át. A hivatal a földszinten az üzlethelyiségekben átalakított helyiségekben nyert elhelyezést. A szolgabírói hivatal átköltözésével megürösödött helyiségekben azokról a városi hivatalokat (pórgépmester, számvonosság stb.) helyezték át, amelyek ma még a vármegyeházán vannak. Így végre az összes városi hivatalok egy épületben nyernek elhelyezést. Az áthelyezés a felszabadult helyiségek tartozása után fog megtörténni.

— A TANÚGY KÖRÉBŐL. A kultuszminiszter Kacsó János lévai állami liciumi tanárt jelenlegi helyén a tanítóképző intézeti tanórák létszámában rendez tanárrá, Csörgő Endrét a lévai gimnáziumba testnevelési tanárná kinevezte. Csörgő most érkezett haza külföldről s ez az első állomása.

— GYÁSZHIR. Zsibai Keszér János adósos és munkás életének 78. évében rövid szenvedés után Lévaon elhunyt. Földi maradványait f. hó 15-én helyezték örök pihenőre nagy részvét mellett a ref. egyház szertartása szerint. A magtöredékben Kucs Lajos spósát gyászolja.

— A M. KIR. ÁLLAMRENDŐRSÉG lévai kapitányának őrszemélyzetét a Bati uccsi állami épületből a Ferenc József ut 10. sz. városi épületbe helyezték át. Az őrszemélyzetet helyére — az épület megfelelő átalakítása után — a rendőrkapitányi hivatal fog átköltözni.

— A LÉVAI KERESKEDELMELI CSARNOK f. hó 19-én hétfőn este fel 9 órakor tárgyekeztetést tart a Lévai Kaszinóban lévő helyiségében. Az értekezleten Nádor Jenő az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület (OMKE) titkára fog előadást tartani az áruiparokról, árrögzítés, árszabályozás, szabottár problémáiról és aktuális adókérdésekről. Ezen előadást nemcsak kereskedők és iparosok, hanem mindazok figyelmébe is ajánljuk, akiket a magyar közgazdasági élet fontos kérdései érdekelnek. Vendégeket szívesen lát az előadás.

— A LÉVAI JÁRÁSI IPARTÁRSULAT RENDEZÉSÉBEN kaku ációs és könyvelési tanfolyam zajlott le a múlt héten Lévaon 40 iparos részvételével. A három estén át tartott ingyenes tanfolyam tövös és felette érdekes anyaga a halgatók figyelmét teljesen lekötötte és igen hasznos tudnivalókkal látta el őket. Tekintettel arra, hogy az ilyen tanfolyamok nem csak az iparos, de a kereskedő érdekeit is szolgálja, a lévai járási ipartársulat újabb tanfolyam engedélyezését kérte Léva részére annál is inkább, mert mindenki látta és tapasztalta annak feltétlen sükésességét. (T. A.)

— A LÉVAI KATOLIKUS KÖR vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést. A jelentések és számadatok beterjesztése után a közgyűlés köszönetének kifejezése mellett a vezetőségnek a felmentvényt megszavazta. Az igazgató bejelentette, hogy id. Bakos Lajos az alapító tagok sorába belépett. A választás eredménye: Elnök Mischák István, igazgató Dadek János, aligazgató Guba János, pénztárnok Kostyák József, titkár Kopericzky Kornél, jegyző Tulassay Sándor, gondnok Zvara Mihály, segédgondnok Ujlassy János, könyvtáros Jánossy István, h. könyvtáros ifj. Bakos Lajos, vigalmi biz. elnök Éder Kálmán. Választmányi tagok: Bartos Béla, id. Bakos Lajos, Csernák Izidor, Dröney Vilmos, Drenka József, Elichehr József, Frerch Béla, Ghimesy Mihály, Guba József, Györgyi Jenő, Horatsik Pal, Hullei János, Klein Ödön, Keiszer Pal, Kutszner Andor, Lutovszky Károly, Mordányi Lajos, Riszner Károly, Rindl Károly, Schubert Todor, Stugel Béla, Veszely János, Uonák Mihály, Vojáček István. Számvizsgáló bizottság: Bodák Sándor, ifj. Éder Kálmán, Kiszely Géza.

— FELHÍVÁS! A magántisztviselők és alkalmazottak érdekvédelmi szövetség előkészítő és szervező bizottságának lévai csoportja felkéri az összes magánalkalmazottakat, akik a nyugdíj intézet tagjai voltak, hogy érdekeik védelmére haladéktalanul szervezkedjenek és csatlakozzanak a mozgalomhoz. A nyugdíjellátás mindannyiunk ügye és az eredmény csak akkor lehet gyors és érdemi, ha minden érdekelte a mozgalom lelkesedéssel támogatja. A szövetség csak úgy lesz erős és életképes, ha teljes számban veszünk részt a mozgalomban és eredmény is csak így várható. Az érdekeltek hathatós képviseletéhez elkerülhetetlen (föltétellel) az, hogy a szövetségnek az összes érdekelte tagok névsorát hiánytalanul rendelkezésre bocsátják és ezért kérjük a t. Tagokat, hogy a kibocsátott nyilatkozatokat aláírva sürgősen beszolgáltassák. (Lsv.éim Pokorny Árpád, Léva.)

— A VÍVŐSPORT KÖRÉBŐL. A multban a LTE kebelében már igen szépen kifejlődött, de átmenetileg nyugvópontra jutott lévai vívőéletet újból biztató nekilendülést mutat. A katonai parancsnokság őszinte sport-szeretete következtében kiváló katonai vívómester került Léva Puskás mester személyében. A zászlóaljparancsnokság a vívősport támogatására irányuló nemes szándéka lehetővé tette, hogy Puskás mester a honvéd tiszt vívók mellett a polgári vívókeretet is oktathassa. A vívók a Casinóban lévő vívóteremben már meg is kezdték edzéseiket és szorgalmasan készülnek a február végén, vagy a jövő hónap elején a budapesti Honvédisági Vívó Kubal tervezett propagandavivabemutatóra. Az utárpülés és a vívősport szélesebb kiterjesztése érdekében a vezetőség széleskörű programot dolgozott ki és terbe vette: az ifjúsági és gyermekcsoportokba, úgy mint a multban már nyolc éves kortól lehet jelentkezni. Felvilágosítást készséggel nyújt Gyapay Eds (Barsegyei Népbank Rt. Telefon 3).

— AZ IPARÚJGYI MINISZTER 50.427/1929 Ip. M. sz. döntésében, melyet a hivatalos Közgazdasági Értesítő 4. száma közöl, megállapítja, hogy elhalt iparos életben maradt házasársának az elhalt iparának folytatására irányuló bejelentését mindenkor tudomásul kell venni, feltételezve, hogy az ipart a bejelentő házasársára halála óta megszabott nélküli állandóan folytatta.

— **FELHÍVÁS** A város vezetősége felhívja mindazokat, akik még nem szolgáltatták be az országgyűlési képviselőválasztással kapcsolatos vallomási íveket, azokat kitöltve sürgősen szolgáltatassák be.

— **SZLOVÁKIAI TŰZIFA BEHOZATALÁNAK ENGEDÉLYEZÉSE.** A M. kir. Pénzügyminisztérium a 141.391—1937 — XII. P. M. számú rendelet hatályának 1940. évi március 31-ig történő meghosszabbításával kivételen engedélyt adott Léva megyei város polgármesterének, hogy az ideai szigorú téli időjárás okozta rendkívüli viszonyokra való tekintettel egyszás vagon maximális mennyiségű szlovákiai tűzifa behozatala iránt a szükséges lépéseket közérdekűből megtesse. A polgármester ezúton hívja fel Léva megyei várcs közönségének figyelmét arra, hogy a behozatal lebonyolítására szükséges határátelépési engedélyt a M. Kir. Rendőrség lévai Kapitányságánál, a behozatal szükségességének igazolására szolgáló helyhatósági bizonyítvány pedig a polgármesteri hivatalnál beszerezhető. Aki tehát a fentiek alapján akar szlovák területéről tűzifát behozni, haladéktalanul szerezze be a fentebb említett engedélyket.

— **TARTALÉKOS TISZTEK ÉS TISZTELŐLÉK FIGYELMÉBE!** A m. kir. Honvédség Főparancsnoka rendeletéből megjelent a Magyar Tartalékos Tisztek Lapja, mely a tartalékos tisztek katonai nevelését és tovább képzését elő fogja mozdítani. Minden tartalékos tisztek érdeke, hogy a lapot állandóan olvassa. Megjelenik havonta kétszer 8 oldal terjedelemben, évi előfizetési díja csupán 2.40 P. Az első szám vesérickélt vitéz Bartha Károly szkv. tábornagynak, honvédelmi miniszter írta és „kéri a tartalékos tiszti bajtársait, tegyék lehetővé, hogy a lap fénycsóva legyen azon az úton, amelyet Legfelsőbb Haduruk vezetése alatt a Magyar Igazság győzelméig meg kell tennünk és meg fogunk tenni!” A lap szerkesztősége és kiadóhivatala VIII. Reviczky u. 4/b.

— **KISIPARI ÉS KISKERESKEDŐI HITELAKCIÓ.** A lévai járási ipartársulat tudatja tagjaival, hogy a pénzügyi központ a magyar kir. iparügyi miniszter u. hozzájárulásával 6000 Pengőt utalt át a lévai Takarékpénztárhoz a bankeszkű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők itteni hitelakciójának állami támogatása címén. Ennek folytán felhívja az ipartársulat azon kisiparos és kiskereskedő tagjait, akik bankeszkű fedezet hiányában anyagbeszerzésükre másképpen pénzhez jutni nem tudnak, hogy ez ügyben haladéktalanul jelentkezzenek az ipartársulathoz, ahol kölcsönigénylő folyamodvány-ürelapot és bővebb felvilágosítást is kapnak. Ipartársulati Elnökség.

— **MÁTYSKÁI KIRÁLY SZÜLETÉSE 500. ÉVFORDULÓJA.** A kultuszminisztérium rendeletet intézett a tankerületi főigazgatókhoz és a többi érdekelte iket a hatóságokhoz, Mátyás király születése 500 éves évfordulójának megünneplése tárgyában. Ez év február 23-án lesz születésének fordulója az igazságos király születésének. A nemzeti öntudat ébrentartása és küzdő erejének fokozása végett nemzetnevelési szempontból szükségesnek tartja a közoktatásügyi miniszter az évforduló méltó módon való megünneplését. Ezzel elrendelte, hogy február 4. hetében a népiskolák felső osztályaiban, a továbbképző iskolákban, a középiskolákban az osztályfőnökök, vagy a törtételemtanárok egyik tanítási órán megfelelő módon emlékezzenek meg Mátyás király születésének 500. évfordulójáról. A magyar nyelvi és történelmi oktatás keretében a tanárok és tanítók a Mátyás királlyal kapcsolatos vonatkozásokat fokozottabban aknázzák ki. Az iskolai ünnepek körök, ifjúsági egyesületek külön ünnepi üléseben fognak hódolni a nagy király emlékének.

— **A ADÓHÁTRALÉKOK RENDEZÉSE.** Az adózó közönség tájékoztatására közölte, hogy a m. kir. Pénzügyminiszter vitéz J. S. Andor tárcanévkű miniszter többszöri közbenjárására 190 000/1939. számú rendeletével szabályozta az 1938 és az ezt megelőző évekről fennálló adóhátralékok rendezésének az eljárását. Mindenki előtt ismeretes,

KOPA TRÉFÁI.

Bedílt egy garamölgyi magyar a lévai alispáni hivatalba és elpanaszolja az alispánnak, hogy egy kicsit elmulatott a korcsában, ennek nem igen jó vége lett, mert a csendőrök is beavatkoztak a dologba. Ez még mindég nem lenne baj, de hát meg is büntették öt husz pengőre, az már nagyobb baj. Az atyafi arra kéri az alispánt, hogy engedje el a büntetés felét s ezzel letezz az asztalra egy tizpengős bankót. De hát az nem lehet — mondja az alispán — ha megbüntették, akkor meg is kell fizetni a büntetést. — Jól van már no, ne tesszen haragudni méltóságos alispán ur, hiszen ha éppen költ lefezetem én az egész husz pengőt is, de a büntetést osztán már csak tesszen elengedni...

hogy a csehszlovák államhatalom a magyar adóalanyokat még az ottani adóügyi jogszabályok szempontjából is méltánytalanul terhelte sújtotta és a tulozott adóztatás és felgyülemlett adóhátralékok sok magyar gazdasági egység életét ásták alá. E sörendő fontosságú közérdek tehát az hogy most ezek a méltánytalanságok éppen a legjobb magyarokkal szemben a magyar államhatalom részéről megszüntetessenek és a magyar államhatalom segítségükre siessen anyagi boldogulásuk elérésére. Az eljárás sajnos úgy rendeztetett, hogy azt hivatalból kell megindítani s így az bizonyos tekintetben discrecionalis és bürokratikus jelögű. Az idézett pénzügyminisiteri rendelet 7 § a szerint olyan esetekben, ha az adózó tartozását, vagy annak egy részét anyagi romlása nélkül, még késedelmi kamatkezelvény, vagy a kamat elengedése esetén, illetőleg méltányosan megszabott részletekben sem képes megfizetni, az adózó jövedelmi és vagyoni viszonyainak gondos mérlegelése mellett a hátralék részben, vagy teljes egészében is elengedhető tekintet nélkül arra, hogy a hátralék esetleg ingatlan terhelő adókból származik. Mindenkinek, aki a volt csehszlovák pénzügyi hatóságok részéről méltánytalan adóterhelést sujtattott és vagyoni körülményei óta egy talnuk kivetett adótorozások megfizetésére képtelenné tessik, — érdekében áll, hogy adóhátralékának rendezése végett az illetékes közegsi előjárásúhoz (városi adóhivatalhoz) forduljon és kérje, hogy részére „Adórendezési iv” állítassék ki, hogy ennek alapján a pénzügyigazgatóság az adóhátralék egészében leírása iránt intézkedhessen. — Az adófeltező közönség esetleges érdekeirelmeti panasza formájában hozza az illetékes tényezők tudomására.

— **SZOVJETJELVÉNYEK A HŐSÖK TEMETŐJÉBEN.** Ismeretes lévén, hogy a katonai temetőt a cseh zászlóalj parancsnoka rendeztette s ekkor több sírrelében a szovjetjelvényt alkalmazta! Ezeknek a jelvényeknek eltávolításáról eddig megfeledkeztek. Valóban méltán kell feltűnést és a felelőkenység. Mindenesetre meg kellene állapítani, hogy mely hatóságok illeti a hősök temetőjében a rendelkezési jog s az eltávolítandó jelvényeknek mással pótlása.

— **SZABAD ÁTUTALÁSOK SZLOVÁKIA ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT.** Szlovákia és Magyarország között szabadabb tették a postátutalványozási fogalmat és pedig hetenként és személyenként 20 pengőig, illetve 100 szlovák koronáig terjedő összegekre. A Nemzeti Bank külön engedély nélkül szabadon lehet 20 pengőig terjedő összeget hetenként és személyenként Magyarországra küldeni, viszont Magyarországról Szlovákiába hetenként és személyenként 100 szlovák koronát szabad külön engedély nélkül küldeni. Az átutalási árfolyam: 1 pengő = 590 korona.

— **A FINN ORSZÁGHÁZ.** A Taktör februári száma írja: A finn lélek legtisztább megnyilvánulása a finn országház. J. S. Siirén alkotása. Az épület földalatti oszloposora támaszkodik és a lépcsősor tetején tízenegyzet alakú korintui oszlop emelkedik a magasba. Külön érdekessége az országháznak H. Autere két fából faragott szobra, amely nem hősköte, hanem egyszerű polgárokat, az egyik hivatalnokot a másik szabóiparost ábrázol.

— **ÁRVIZVEDELMI ÉRTEKEZLET.** Vármegyék alispánjának meghívására tegnap, szombaton értekezlet tartottak az esetleges tavaszi vízáraddal kapcsolatos óvintézkedések megállapítása céljából. Vármegyénk földrajzi és vízrajzi helyzete olyan, hogy egy esetleges tavaszi áradás esetén területünk több mint a fele víz alá kerülne. Meg kell szervezni a hatóságoknak a szlovák hatóságokkal a szlovákiai vízállás jeleüléssé közlése, mert a legnagyobb veszedelem a Garam áradásával fenyegeti Lévat és vidékét. Az értekezletre hivatalosak voltak a lévai katonai parancsnokság, a komáromi folyam-ország, az érsekújvári kulturmérnökség, az államrendőrség kapitánysága, az államépítészeti hivatal és a járási főszolgabírák.

— **AZ ORSZ. IDEGENFORGALMI HIVATAL LÉVÉN** e hó folyamán ingyenes előadás keretében filmben bemutatja Magyarország tájszépségeit, történelmi, kulturális és néprajzi nevezetességeit. A pontos dátumot később közöljük.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK: Kucméra József Maliska Katalin leánya Anna. — Ládi Gyula Mirkó Rozália leánya Rózsa Eszter Mária. — Kiss Lajos Misik Mária fia László Lajos. — Szabó János Akúcs Erzsébet leánya Erzsébet Gizella. — Kotász Sarolta leánya Mária. — Bors Izabella fia Alfréd. — Huszár Mihály Szalka Erzsébet leánya Julliana.

HÁZASÁG: Pálínkás Lajos r. k. juhász Rozália ref. — Kis József r. k. Locsava Anna ág. h. ev.

HALALOZÁSOK: Ghillányi János 24 éves - Lackhy Erzsébet 60 éves. — Berka Józsefné sz. Cseh Anna 61 éves. — Özv. Mosonyi Sándorné sz. Ördög Juliá 89 éves. — Keserő János 77 éves. — Valábék Mihály 73 éves.

A Bars rádió-műsora

Állandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45 Torna, hírek, hanglemek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat — 12 Harangzó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 1.20 Időjelzés — 2.30 Hírek — 2.45 Műsorismertetés — 3 Árfolyamhírek, piaci árak — 7.15, 9.40, 0.05 Hírek.

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő 9 Görgököt. istentisztelet 10 Ref. istentisztelet 11 Egyházi ének és szentbeszéd 12.30 Operaház Zenekara 13.45 Hírek 14 Hanglemek 15 Földművelésügyi előadás 15.45 Honvédeknek 16.30 Közművelődési előadás 17 Hírek 17.12 Magyar est 18.15 Előadás 18.45 Rács Aladár cimbalmozik 19.15 Hírek 19.30 „Píros rózsá” kis operett 20.20 Mózic Zsigmond elbeszélése 20.50 „Furulyaszó” hangjáték 21.10 Előadás 21.20 Bura Sándor cigányzenekara 21.40 Hírek 22.10 Chappytánczenekara 23.20 Kurina Simi cigányzenekara.

Hétfő

BUDAPEST. 12.10 Beszárkó-zenekar 13.30 Rács Béla cigányzenekara 16.15 Diákféla 17.15 Gergely László zongorizik 17.40 Előadás 18.05 Szalonzene 18.50 „Mátys tudós udvara” előadás 19.25 Hanglemek 19.45 Berlini level 20.05 Magyar-Finn társaság ünnepi hangverseny 22.10 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara 23.25 Táncclemek

Kedd

BUDAPEST. 12.10 Hanglemek 13.30 Szalonzene 16.10 Asszonyok tanácsadója 16.15 Előadás 17.45 Elysen Iren énekel 18.10 Csevegés 18.40 Pertia Jenő cigányzenekara 19.40 „A hid” szimfű 4 felv. 2.10 Táncclemek 23.20 Csorba Gyula cigányzenekara

Szerda

BUDAPEST. 10.15 Gyermekelőlelt 12.10 Mursi Elek cigányzenekara 13.30 Rendőrzenekek 16.15 Diákféla 17.15 Farkas Mária hegedűl 17.45 Előadás 18.10 Szalonzene 19.25 Közzvettes Sárospatakról 20.05 Operaház előadása „Lohengrin” dalmű 3 felv. 23.20 Hanglemek.

Csütörtök

BUDAPEST. 12.10 Német Anna zongorizik 12.55 Hengerits Ilona énekel 13.30 Szalonzene 16.15 Előadás 17.15 Földművelésügyi előadás 17.45 Hanglemek 18.50 Eszperantó nyelvi előadás 19.25 Nicolaus Hübner gondolkázik 19.55 Fellegi Teri énekel 20.10 „Helikoni ünnep” hangjáték 3 felv. 22.10 Farkas cigányzenekara 23.25 Táncclemek

Péntek

BUDAPEST. 12.10 Melles Béla zenekara 13.30 Szalonzene 16.15 Felolvasás 17.15 Honvédeknek „Fagykarak és árvízveszedelmek” előadás 18.35 Oláh Kálmán cigányzenekara 19 Küllögyi negyedóra 19.25 Nagy Mária magyar nótákat énekel 20 Filharmoniai Társaság hangverseny 22.15 Hanglemek 23.20 Balázs Kálmán cigányzenekara

Szombat

BUDAPEST. 12.10 Szalonzene 13.30 Hanglemek 15.10 Előadás 17.15 Rádió postája 17.45 Győri tanítóképző zenekara 18.10 Előadás 18.40 Farkas Béla cigányzenekara 19.25 Régi emlékek, híres operettek 21 Ünnepi Corvin emlékbeszéd 22.10 Gáspár Lajos cigányzenekara 23.20 Táncclemek

— **ELVESZETT** egy piros bőrtáca jegyzőkönyv (notess) melyben különféle iratok is voltak. Késztik a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében a kiadóhivatalban adja le.

Gyászköszönet.

Ezton mondunk köszönetet mindazon jóbarátoknak, ismerősöknek, kik felejtethetlen jó feleségem, illetve édesanyjánk elhunyt alkalmával részvételükkel felkerestek és öt utolsó utjára elkísérték.

Berka József és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet január hónapra a következő adományokat kapta:

Dr. Boroska István több darab játék, Rónai Jenő 2 pengő, Barsmegyei Népbank 75 pengő, Horváth László 35 gyermek ingyen nyírása, Koperniczy József 2 zsák tuzifa.

A nemesszívű adakozóknak hálás köszönetet mond

OFFERMANN AGOSTONNÉ
alelnök.

Hetven év óta nem volt ilyen tél

A szibériai méretű tél tovább tart és napposan felforgatja megszokott életünket. Meteorológusok megállapítása szerint hetven év óta nem volt ilyen februárunk mint az ideai. A hatalmas havazás és hűvös teljesen megakasztotta a közlekedést. Az utakat olyan óriási hóbarrikádok torlaszolták el, hogy nem lehet rajtuk áthaladni, ezért alig lehet vidéki embert látni Léván. A vasut a múlt héten még megpróbálkozott, hogy nagy erőfeszítéssel fenntartsa a forgalmat, de a természet szembeszállt az emberi akarattal és a léva-párkányi vonalon be kellett szüntetni a vasúti forgalmat és így a Lévától távol levők chétéleji tartózkodási helyeiken rekedtek. A léva-párkányi vonalon több száz ember fáradzik a hóbarrikádok eltávolításán, de nem nagy eredménnyel, mert ha sikerül is elkerülni a havat, rövid idő múlva a szél újabb akadályokat alkot a pályatesten.

Postát, újságokat nem kapunk, így a rádió az egyedüli eszköz, amely összekapcsol bennünket a világgal. A tüzelőanyagok szállítása terén súlyosan éreztük a természeti akadályokat és azért mindent a legnagyobb takarékosággal bannak a tüzelővel. A vonatközlekedés fennakadása miatt a Léván iskolába járó diákok sem mehettek haza, így azokat az iskolák igazgatóságai vették gondjukba és az aggódó szülők megnyugtatóra telefon útján kérték fel a budapesti rádiót, amely a kérést szívesen teljesítette.

A szigorú tél a vadászmányban nagy pusztítást okoz. A miniszterium intézkedett, hogy az uradalmak és vadászterületek bérleti gondoskodjanak a nagy nemzetgazdasági értéket jelentő vadállomány védelmére. A cinkák és pintyökök ellepték a várost és a házak udvaraiban várják a madárszerető emberek segítségét. A foglyok és a fásánok szintén a lakások közelségében igyekeznek élelmet keresni. Számszól kell azzal, hogy nagyobbbrészk elpusztul a hideg és az élelemhiány következtében. A vadászok nagyon reménytelenül tekintenek a jövő vadászati elé, mert nemcsak az apró vadat pusztítja a szokatlan időjárás, hanem a nagy vadat is. E hat elejen a lévai uradalom erdeiben 18 elhullott őzet, két szarvasbakt és nagyon sok nyulat letek. Az éhség és hideg ölte meg őket. A városi közönség tegyen meg mindent a hasznos madarak védelmére, elessé őket, de ne kenyérről, amelytől elpusztulnak, hanem magvakkal és zsiradékkal. Különös és szokatlan jelenség az ideai tél, hogy varjak: alig látni a városban, noha más teleken nagyon is ellepték a várost. Ezt azzal lehet magyarázni, hogy a kimerült

spró vadban dus zsákmányra tehetnek szert a varjak a határban is. Az éhező nyulat szintén felkeresik a falvakat, a lakott helyeket, ahol azután gyakran a kutyák martalékául esnek. A szigorú tél a vadkacskút is fohajtotta az Ó-dögárokba, amely tudvalevően sohasem fogy be, mert melegforrások vize keveredik el benne. A kacsákó vadászok bő zsákmányra találnak itt.

Nagy aggodalmat kelt azonban az óriási hőtömeg, amely esztelen hirtelen olvadásával veszedelmes váhat. Tudjuk jól, hogy a Garam, Perc, Poduzánka, Szikince és az Ipoly tavaszi áradásai milyen nagy károkat szoktak okozni. Meg kell tennük egyrészt az előkészületeket az esetleges áradásra, másrészt pedig az évek hosszú sora óta napirenden szereplő visszabályozási probléma megoldására.

Tragikus esemény történt Dobóberkajja közelében. Amint odavall emberek beszélik, egy kereskenyi gorda kedden este a Garam-kövácsi állomásra iyykerelt szánján, de a mindent egyformán beborító fehérségben eltévedt és belehajtott a Poduzánkába. A patak jege ezen a helyen fel volt vágva, így lovával ott állott a jégáridőn vízben és a lovakat nem is tudta kivetelni a part magassága miatt. Segítségért ment. Dobóberkajja négyeszd lépésnyire volt tőle, de a falu sötétlen meredt az éjszakában, míg Csejkből egy lámpa fénye sugárzott feleje, ezért a messze kilométerekre fekvő Csejkből felé irányította lépteit, de mire a segítséggel megérkezett, lovai a vízben megfagytak s hogy a kényeszerű fürdő a gazdára milyen következménnyel lesz, az még ismeretlen.

A kadd reggel óta szünetelő vasúti forga

lomban pénteken délután történt az Őrvenedmes változás, amidőn annyira sikerült a pályát megtisztítani a hőtömegetől, hogy beérkezhetett a parkányi vonat.

Alázatos szolgálja...

„Alázatos szolgálja” — billentette meg mögöttem egy cingár ifju ur a kalapját...

„Adj Isten, fiam” — fogadta el a köszönetet a köszöntött...

A köszönő: városi volt, a visszaköszönő: egyszerű falusi lélek...

Gondolkoztam estem: melyiknek van igazja? Melyik köszönt helyesebben, szebben, magyarosabban...

Hát bizony, nem kellett sokat melfordítanom, hogy a falusi bácsi gondolat- és lelkivilága az egészségesebb... Ő a jó Isten áldását kérte az „alázatos szolgálóra”...

Ma, amikor a rohanó élet parancsa folytan minden nemzet a nemzetiségében éli ki magát, akkor valahogy úgy érz az ember, hogy nem passzol az „alázatos szolgálóra” köszönés... Ő mennyivel szebb, kedvesebb, melegebb, igazabb köszönés volna a jó reggelt kívánok, a jó napot kívánok, a jó éjszakát kívánok, az adj Isten s a többi lelkünkbeli fakadható köszöntés és köszönés.

Ne legyünk mi magyar testvérek alázatosak, csak az Úr Istennel szemben. Embertársainkkal szemben csak tisztellel, szeretettel, megbecsüléssel viseltessünk.

Hallgass csak magyar testvérem: jó reggelt, kedves... Jó éjszakát, edesem... Hallod a muzsikáját, hallod a zamatos magyar szó messzire zenését? Figyeld csak, olyan mint a harang szava a lélek, a szív köré fonódik...

Köszöntsük testvérek egymást magyarosan, magyarul... (sm)

Mit mond a tudomány:

Hogyan szlovákosodott el a Felvidék?

Sipos Lajos dr. írja a Losonci Hirlapban:

A szentistváni gondolat alapján állunk: minden nemzettestvérünknek — bármilyen nyelvet beszéljen is — ugyanazokat a jogokat és kötelességeket kívánjuk, ha megtartja a magyar állam iránti köteles hűséget, mint az államalkotó magyarságnak. Mégsem hagyhatjuk szó nélkül azokat a próbálkozásokat, amelyek azt akarják mindénáron bizonyítani, hogy a szlovákság Nógrádban, Gömörben, Nyitraán egyaránt őslakó volt. Sőt egyes tudósok, így Jansák, a cseh történetíró Pozsonyban, 1932-ben megjelent könyvében: „Slovensko v dobe uhorského feudalizmu”, azt állítja, hogy a magyarok a szlovák parasztlakat elnyomták. Ezt az állítást a magyar törvényekből vett idézetekkel támogatja. Azt azonban figyelmünkbe kívülvagyta, hogy a jobbágságra vonatkozó törvényeket az 1514. évi parasztlázadás után megtorlásul szigorították meg és hogy ezek a törvények egyformán sújtották a magyar, szlovák, rutén, oláh stb. parasztot. Ila Bálint dr. most megjelent munkájában (A gömői jobbágság a XVII — XVIII. században. Budapest, 1938) tárgyilagos vizsgál alá vette a gömői jobbágság helyzetét a XVII. és XVIII. században. Tanulmányában a gazdasági összefüggéseket, a gazdasági helyzetet kiemelt utasításokat és a földesurak számára készített elszámolásokat használta fel forrásul. Ezek az egykoru bizonyítékok a leghűségesebb tükröképei a jobbágy gazdasági életének és társadalmi helyzetének. Ezekből kiviláglik, hogy a török hódoltság korában a magyar és szlovák jobbágyok egyformán szenvedtek a török pusztításai miatt. Sőt a XVII. században Gömörmege felső részében a szlovákok védettebb helyzetben voltak, mint az egrü törökök közvetlen szomszédságában élő Fülek és Szécsény vidéki magyar jobbágyok. A török folytonos portyázásai miatt a magyar jobbágytelkek 50 százaléka lakatlan, míg a szlovák vidékeken csak 10 — 20 százalékra rug az elhagyott jobbágytelkek száma. A jobbágság pusztulásának további okai az idegen zsoldosok hadisarcjai, a katonai adók, beszállások és a kuruc-labanc viszálykodások. Ezeket az okokat a gömői földesurak is megérezték, de a

saját érdekükben védtek jobbágyaikat.

Lorántffy Zsuzsanna pl. 1651-ben serkei, derecsényi és csetneki uradalmain eltörli a jobbágyok adóját, a kilenced fizetését és a robotot. Ezek helyett minden birtokát egy meghatározott évi összegért bérbeadja jobbágyainak. Bajomi János, a Rákócziak jószágkormányzója, 1689-ben megszünteti az egyenlőten teherviselést. Tekintete veszi a jobbágyok szolgáltatásainál az egész család viszonyait és a valóságos tényeknek megfelelően állapítja meg terheiket. Wesselényi Ferenc nádor, Murány és Szendrő ura, hasonló elvek alapján gondoskodik jobbágyai védelméről. Ezek a példák mutatják, hogy a magyar földesurak nem tettek semmi különbséget különböző nemzetiségű jobbágyaik között. Amikor Hottmár János, a kitünő közigazda látta, hogy a Szendrőhöz tartozó szlovák falvak szegényednek a katonai adóztatások miatt, a magyar falvak pedig teherbíróbbak, elrendeli, hogy a jobb viszonyok között élő magyarokat kell erősebben megadóztatni, míg az elszegényedett szlovákokat összeszedik magukat.

Ezekkel és hasonló tények egész sorával cáfolja meg a magyar történetudós Jansák állításait. Könyvének mellékletei között szám szerű kimutatásokat közöl Gömörmege egykoru összefüggése alapján az egyes falvak népességének és állatállományának változásairól, a keresetről és a nép vagyonosodásáról. Ezekből megállapítható, hogy Gömörmegeben a XVII. és XVIII. században Murány és Krasznahorka szlovák népessége erősödött, szaporodott, számbelileg is megháromszorozódott, míg a magyar jobbágság alig éri el számának kétszeresét. A szaporodó szlovák népesség beszívott a magyar falvakba is és így terjeszkedett mindinkább a déli magyar vidékekre. De ezek a tények is éppen azt bizonyítják, hogy a gömörmegei szlovák jobbágság — ez azt a megállapítást általánosítani is lehet Nógrádra, Nyitraira — védettebb helyzetben jobban gyarapodhatott és fejlődhetett, mint a magyar parasztság.

A komáromi tárgyalások idején jelent meg a másik nagyfontosságú értekezés Herzog

Józsefnek, az Országos Levéltár tudós igazgatójának tollából (Joseph Herzog: Plébiscite et Historie. Budapest, 1938. Nouvelle Revue de Hongre) szintén eredeti okmányok — így néprajzi térképek, helységnevek és adófizetők listája alapján — bizonyítja be, hogy a sokat vitatott Kassa és Nyitra környéke ősi árpád-kori magyar település. Ezeket a vidékeket csak a XVII. és XVIII. században, a török pusztítások után kezd felülni a szlovák elem. A másfélszázados török veszel, a kuruc-labanc idők magyarpusztító viharai akkora vérvetést jelentettek a magyarság számára, hogy a zivatatos idők elmúltával nem tudta megmivelni ősi birtokait. A számban meggyűrült magyarság helyére telepedett ezekben a későbbi századokban — minégy 150—200 esztendeje — a szlovákság. A szaporább, igénytelenebb új lakosság folytonos számbeli gyarapodásával mind délebbre húzódtott ősi kárpátvidéki lakóhelyéről és ellepette a Felvidék déli fekvésű részein őslakó magyarság helyét. Így a szlovákság a pártatlan történettudomány tanításai szerint mai térdhódításait azalatt érte el — a vendéglátók jóvoltából — míg a hazát védő magyarság érte vért.

A lévai bírályi járásbírósgától

2668—1939-2 szám.

Hirdetmény

A lévai kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy az állított elvezzett következő okirat: Barsmezei Népbank r. t. lévai bejegyzett cég 1935 december 12-én 4212—XVII. szám alatt 430 cs. korona összegre kialiított betéti könyve megsemmisítése iránt az eljárás Tauber Zsigmond nagykálnai lakos kérelmére folyamatba tette. Eneólfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letele után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Léván, 1939. szeptember hó 14.

A kiadmány hitelűl:

DRENKÁNE s. k. KACSIÁN BÉLA s. k.
irodavezető. kir. járásbíró.

Verseny tárgyalási hirdetmény (kivonat)

A lévai m. kir. állami kórház az 1940. évre szükséges gyógyúru, sérumok, röntgenvizsgálathoz szükséges anyagok és kötszer szállítására nyilvános verseny tárgyalást hirdet. Az ajánlatokat 1940. évi március hó 18. napján délelőtt 9 óráig kell a kórház gazdasági hivatalában (Léva, Bati út 15. szám alatt) benyújtani.

Részletes verseny tárgyalási és szállítási feltételek, valamint az ajánlathoz szükséges összes nyomtatványok a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamaránál, az Ipartestületek Országos Központjánál és a lévai általános ipartestületnél megtekinthetők, illetve a lévai m. kir. állami kórház gazdasági hivatalában hétköznap 8—14 óra között díjmentesen megszerzhetők.

Léva, 1940. évi február hó 13-án.

Kórházigazgatóság.

Szoba, konyha, speiz kiadó. 191
Tóth Ede utca 2404.

Kiadó háromszobás modern lakás. Cim 190
a kiadóban.

Eladó egy Korda szánkótalp kocsiával 187
Agg Gyulánál, Koháry u. 64.

Butorozott szoba külön bejáratú — 187
Koháry utca 12. szám alatt
azonnal kiadó.

Berlitz francia nyelvtanok használt áll-
lapotban megvételre kerestetnek.
Cim a kiadóban.

Hócsizmak, gumicipők javítását és
talpalását olcsó áron
vállalja Kónya László cipész, Léva.

Nagy betonraktár kiadó. Heksch-ház,
Szent István út 3. 173

3 szobás lakás verandával május 1-re
kiadó. — Magtárköz 2 szám,
Bakernénál. 175

Eladó Petőfi utca 7. számú ház, mely
áll hét szoba, hall, fürdőszoba,
konyha, cselédszoba, mosókonyha, kamra és
pincéből. Megbízott dr. Vargha Sándor ügy-
véd, Léva. 180

Keresek megvételre 2 drb iratok meg-
örzése szolgáló körülbelül
160—180 cm magas fiókos szekrényt. Aján-
latokat a Bars kiadóhivatalába kérek. 6

Fotokópiát iratairól, az eredetivel
egyenlőt azonnal készit
Foto Ruzsnák, Léva. 5

Kiadó azonnal egy jömenetelű fűszer üz-
let. Érdeklődni lehet Berka József
Felszabadulás u. 91. 186

*CSEPEL varrógép,
részleffizetésre is kapható.
Vadászati és halászlati
cikkek, fegyvergyári vad-
ász és céllövő fegyverek.*

*LŐPOR és robbantószer áru! —
KERÉKPÁROK, gumik ésalkat-
részek! — Gramofon LEMEZEK
legújabb felvételek!*

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-út 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakszerű javítóműhely.

KERN TESTVÉREK

-- RADIO központ

rádió-, villamossági
és műszaki vállalat

LÉVÁN. Alapitva 1881.

Uj üzlethelyiség; Mussolini
utca, Nyitrai és Tsa mellett

NAGY VÁLASZTÉK:

Modern rádiókészülékekben,
villamos gramofon, villanyvasaló, főző-
lap, főzőkészülék és tüzhely, kávé-
tea és vízzforraló edény, testmelegítő
párna, hőszugárzó, hajszárító, porszívó-
gép, ventilátor stb. a legkedvezőbb
havi részleffizetésre. Légtalmi és
gázvédelmi cikkek, gázmaszkok egyed-
árúsítása.

Simor utca 6. számú ház, a bírósági
palotával szemben, eladó. Irodá-
nak, rendelőnek és üzletnek is nagyon alkal-
mas. — Érdeklődni: P. Buzogány Lajosnál,
Kecskemét, Jókai utca 39. szám. 154

Ifj. Pindur József

KÖTÉL, zsinag, heveder, hátizsák, szalmazsák,
ZSÁK, PONYVA, LÓPOKRÓC,
linóleum, kárpitos kellekek, ken-
der és pamut-fonái kereskedése

Léva, Mussolini u.

ORIENT HANGOS MOZGÓ

Febr. 18. Vasárnap 2-kor (fill. helyárrakkal
4—6 és 8.15 órákor

Febr. 19. Hétfőn 6-kor (fill. hely.) és 8.15-kor

Fiúk városa

4000 elhagyott fiu könnyekig megható
izgalmas története! A megértes es em-
berszeretlet szivetmelegítő filmje! Az
egyhangu kritika véleménye: Csak di-
cséret illeti, nem bírálát. — Spencer
Tracy es Mickey Rooney remeke!

Vasárnap magyar világhíradó!
Hétfőn Fox kiroadó!

Febr. 20-án, kedden 6 órákor (fill. helyárrak)
és 8.15 órákor. — Csak egy napig!
Szenzációs kettős műsor:

I. A banditák réme

Főszerepben: BUCK JONES.

II. A perie törvénye

Főszerepben: Bob Baker — az éneklő
cowboy.

Február 21-én, szerdán este 6 és 8.15 órákor
Február 22-én, csütörtökön 6 és 8.15 órákor

Pillanatnyi pénzzavar

Magyar zenés vigjáték. Főszereplők:
Erdélyi Mici, habos Gy. la, Szeleczky
Zita, Báshy Lajos, Bilicsi, Salamo:
Béla, Dénes György, Pethes, Makláry,
Dajbukát.

Febr. 23. pénteken 6-kor (fill. hely.) és 8.15 ó.
Febr. 24. szombat 6-kor (fill. hely.) és 8.15 ó.
Febr. 25. vasárnap 2-kor (fill. hely.) 4-6-8.15 ó.

MÁMOROS BÁLI ÉJ

Csajkovszkij, a nagy romantikus zene-
szerző élete és szerelme pereg ezen
a filmen, költői szépségű jelenetek so-
rán, olyan felépítésben és kivitelben,
amely ezt a filmet felüli helyezi minden
versenyben. Ez a film az évad csúc-
sjelentménye! Rendezte: C. Froelich.
Főszereplők: Röck Marika, Zarah Leander,
Leo Slezák, Haas Stiuve.
Magyar világhíradó!

Eredeti BÄCHER-MELICHAR eszközök és alkatrészek

Bächer-Melicharnál
Budapest, Vilmos császár-út 52